

Saburo Sakai

坂井三郎

Letter

Saburo Sakai

patřil zcela jistě mezi nejznámější japonské piloty druhé světové války, létal na legendárním palubním stíhači A6M Zero. Odlétal 220 operačních letů (oficiálních) a bylo mu přiznáno 64 sestřelů.

Narodil se na japonském venkově v chudé vesnici Nishiyoka, prefektura Saga. Rodina Sakai patřila mezi nejhudší v celé vesnici, ale hrdě se hlásila ke svým samurajským kořenům. Saburo odešel v roce 1929 studovat do Tokia, bydlel zde u svého strýce, na studium však nestačil a po několika letech se vrací se studem zpátky domů. Během svého pobytu u strýce vznikl mezi ním a jeho sestřenicí Hatsuyo hluboký citový vztah, který mu později pomohl v těžkých situacích.

Po neúspěšném studiu se v roce 1933 přihlásil k císařskému námořnictvu. Po ukončení základního výcviku sloužil na bitevním křižníku Kirishima a po vyřazení z poddůstojnické školy sloužil v hodnosti poddůstojníka 3. třídy na dalším bitevním křižníku Haruna. Od jeho nástupu k námořnictvu pak uplynuly tři roky a Saburo si uvědomil, že chce dosáhnout výše, příležitost pro svůj další postup viděl v námořním letectvu. Na potřebu byl přijat do letecké školy. Ve své vzpomínkové knize „Samurai“ velice poutavě a barvitě popisuje náročný výcvik námořních pilotů, kteří byli naprostou elitou. Do školy nastoupil v březnu 1937 a úspěšně ji ukončil jako nejlepší žák ročníku v září téhož roku. Za své úsilí při studiu byl odměněn darem od císaře - stříbrnými hodinkami, které mu předal princ Fushimi. Saburo Sakai se stal námořním pilotem 3. třídy. Ve výcvikovém středisku Omura byl následně vycvičen jako stíhač. V Číně tehdy probíhala válka a tak se Saburo, ke své spokojenosti, dostal s 12. Kokutai v září 1938 na toto bojiště. První sestřel byl Polikarpov I-16, Sakai pilotoval stíhačku A5M4 Claude a letěl se svou skupinou poblíž Chang-chou v Číně. Jak sám později vzpomínal, při tomto souboji porušil všechna základní pravidla a jeho velitel poručík Aiou jej po přistání doslova seřval. Druhým sestřelem na čínském bojišti byl lehký bombardér SB-2, který sestřelil po dlouhém pronásledování (250 km) dne 3. října 1939.

Saburo tento sestřel proslavil, vrací se do Japonska a na letecké základně námořního letectva v Omurě je zařazen jako instruktor, tato práce mu nepřináší uspokojení a tak se snaží, aby se dostal zpět k bojové jednotce, mezitím je přeškolen nanejmodernější japonskou stíhačkou A6M2 Reisen a je převelen zpět k 12. Kokutai, v červnu je povýšen na poddůstojníka 1. třídy. 11. srpna 1941 dosahuje dalšího sestřelu, sestřeleným letadlem je dvouplášňový Polikarpov I-15. V říjnu 1941 je převelen na Formosu a zde je zařazen k nově vzniklé jednotce Tainan Kokutai. U této jednotky získal Saburo Sakai největší počet sestřelených nepřátelských letadel. Úspěšnou šňůru sestřelů zahájil již 8. 12. 1941, kdy sestřeluje na Filipínách stíhači Curtiss P-40 Tomahawk v barvách USAAF. Po čtyřech měsících operační činnosti dosahuje svého devatenáctého vítězství (Bell P-39 Airacobra). 16. června 1942 po Saburových osobním rekordu (dosáhl čtyř vítězství během jediného dne) je jeho skóre již u čísla 43. Tainan Kokutai tehdy operovala z letiště Lee na Nové Guinei a toto období bylo asi nejúspěšnějším pro Japonce, japonské piloty způsobovali nepříteli tvrdé ztráty a rychle zvyšují svá osobní skóre. Čtenáře Saburových pamětí jistě zaujme fakt, že i přes dosahovaná japonská vítězství lze již vidět, jak japonská jednotka doplňuje své ztráty velmi obtížně a pomalu, naproti tomu nepoměrně větší ztráty australského a amerického letectva jsou nahrazovány mnohem rychleji a k spojeneckým jednotkám začínají přicházet modernější a výkonnější letouny. Zároveň se již spojenečtí piloti z předchozích bojů poučili a tu a tam začínají používat účinnou taktiku „udeř a uteč“.

8. srpen 1942 neschází mnoho a Saburovi se tento den stane dnem osudným. Tainan Kokutai operuje z Rabaulu až nad Guadalcanalem, zde Saburo sestřeluje svého šedesátého soupeře, je jím F4F-3 Wildcat, potom se podílí ještě na sestřelu SBD Dauntless, ale krátce poté je sám těžce poraněn, když odzadu zaútočil na skupinu Avengerů. S těžce poškozeným Zerem a s vážným poraněním hlavy se vrací zpět do Rabaulu (více než 1 000 km). Zranění bylo velmi vážné a Saburo přišel o pravé oko a později je přeřazen na administrativní práci, ale neustále se snaží o návrat k létání, během této doby dostává smutné zprávy o padlých kamarádech, během nemocničního pobytu v Sasebu je povýšen na praporčíka.

V lednu 1943 se mu podařil návrat k 251. Kokutai (bývalá Tainan Kokutai) nemohl ale létat, jednotka byla tou dobou na základně Toyohashi v Japonsku na doplnění a měla být odvelena zpět do Rabaulu. Praporčík Sakai byl převelen na základnu v Omurě, zde působil jako instruktor a cvičil nové piloty, neustále se ale snažil dostat k bojové peruti. Jeho žádosti o přeložení byly konečně vyslyšeny a v dubnu 1944 je převelen k Yokosuka Kokutai a s ní 22. června konečně odlétá na Iwo-Jimu, již o dva dny později sestřeluje dva F6F-3 Hellcaty (byl to jeho první boj od roku 1942). Díky tomu, že na jedno oko neviděl, se pokusil připojit k patnácti Zerům a až na poslední chvíli zjistil, že to jsou Hellcaty od jednotky VF-2. Nastala prudká honička, během které Saburo využil naplno manévrovatelnosti svého Zera a těmto Hellcatům uprchl a jeho letoun neměl po přistání jediný zásah po nepřátelské palbě. Při doprovodu pilotů kamikaze, útočících na loď Task Group 58.1 a 58.2 se mu podařilo sestřelit ještě jeden letoun Hellcat. Později je se zdravotními potížemi letecky evakuován do Japonska. V srpnu 1944 je povýšen do hodnosti podporučíka a stal se zkušebním letcem.

Podporučík Saburo Sakai byl také příslušníkem slavné elitní 343. Kokutai, zde však nelétal bojově, byl zde zařazen ve funkci důstojníka pro výcvik. Na Shidenech uskutečnil pouze dva operační lety. V únoru se oženil se svou dávnou láskou, sestřenicí Hatsuyo. V červnu 1945 se vrací ke své dřívější jednotce Yokosuka Kokutai, o dva měsíce později, přesněji 1. srpna 1945 je povýšen do hodnosti poručík. Poslední bojový let uskutečnil tajně 17. srpna 1945, dva dny po ukončení bojů, Saburo s jinými piloty zaútočil na jeden ze čtyř bombardérů B-32 Dominator, které byly na průzkumné misi severovýchodně od Tokia. Americký letoun byl poškozen a z boje se odpoutal mírným střelivým letem. Saburo si již nepamatoval zda útočil v Reisenou nebo v Shidenu. Často uváděný příběh o sestřelu B-29 v noci z čtrnáctého na patnáctého srpna Saburo Sakai popíral.

Po válce byl brzy propuštěn ze stavu námořnictva, byla mu zrušena penze a tak jeden z mála japonských pilotů, kteří přežili celou válku, musel začít přežívat, jak se dalo. Pracoval jako kufič a nakonec si koupil malou tiskárnu, kterou provozoval až do své smrti v roce 2000.

坂井三郎

